

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Melléje fog

dolgoznak a Banater Deutsche Zeitung, amikor tegnapi vezércikkünkre válaszol. Tudjonképpen nem is válaszol arra, amit iránkban felhoztunk olyan konkrét tények alapján, melyeket más lapok szellőztettek. Ezeket a tényeket mi csak néhány széljegyzettel kísértük és megállapítottuk, hogy a jókon igen könnyen lehetne segíteni. Mert a dolálatos valami, hogy bizonyos magyar illegitímus egyházi ügyek rendezésére mindig az választ, kérjék a hívők maguk és amikor azok, akiknek legalább annyi jogunk van a kálkus magyar hívők nevében beszélni, mint Banater Deutsche Zeitungnak a német kálkusok nevében, szavát teszünk bizonyos észrevételeket, akkor — heccelődünk. Heccelődés az, amit a Banater Deutsche Zeitung írásában üzenek, mert az erdőből nem akarunk meglátni a fát. Egyik mondatban hamisnak mondják azt, amit írunk, hogy már következő mondatban ugyanarról a „halál” adatról maguk állapítsák meg, hogy az. Hozzáfüzik azonban, hogy ehhez jogunk az egyházi főhatóságnak. Mi az egyházi főhatóságnak jogkörét soha nem vontuk kétségbe, azt soha nem vitattuk és nem fogjuk a jövőben sem. Azt azonban nem szükünk meg hangsúlyozni, hogy egyenlő és igazságos elbánást kérünk, mert ehhez jogunk van. Vagy tagadhatja-e a Banater Deutsche Zeitung, hogy ma már sok olyan van, ki nem tud magyarul? Tagadhatja-e, hogy ennek az a tanítási rend az oka, amelyet egy évtized előtt a szemináriumban meghonosítottak? Tagadhatja-e, hogy nem mel meg a számarány által diktált követelménynek — mert erre szeret hivatkozni — a szemináriumban talvaly a tanítás nyelvi a latin mellett kizárólag a német volt és magyar nyelvet — szintén talvaly óta — csak heti külön magyar nyelvórán tanították? Tagadhatja-e, hogy a püspöki konviktisban — Americanum — az érintkezési nyelv kizárólag a német? Tudja-e, hogy ezekből a növényekből kerülnek ki a szűnő papjelöltek és papok? Tudja-e, hogy ezek még imádkozni sem tanulnak magyarul? Tagadhatja-e, hogy az Aradul Nouhoz tartozó Sigmundhazan, ahol csaknem kizárólag magyarok laknak, soha nem hangzik el magyar prédikáció? Ezzel szemben azonban mégán, ahol a tizenöt százaléknnyi német hívőseleg” kap német misét, német plébániát akarnak létesíteni? Vagy ha már a számarányánál tartunk, hány magyar teológus tanul külföldi egyetemen vagy teológián? Tudtunkkal egyetlen egy sem. Ugyanéljük azonban, hogy jól vagyunk értesülve, hogy azt állítjuk, hogy jelenleg is négy német teológus van német főiskolákon. Tagadhatja-e a Banater Deutsche Zeitung, hogy ezeket az egyházmegye tekintélyes pénzüsséggel segítyezi, aminek ellenében a magyar hívők mitsem kapnak? Vagy talán az új a Banater Deutsche Zeitungnak, hogy hajtani merjük, vegyes lakosságú községekben a pap olvassa minden héten magyarul is, németül is legalább az evangéliumot? Szerint a sentianai plébános esetét hivel? Ez is igazságos és keresztényi volt? Tudja-e, hogy a timisoarai egyházmegyében panasz van a nagy papihány miatt és az egyházmegye szőrványainak látogatása helyett mégis atmar-vidékére mentek a Salvatoriánusok missiót tartani? Vagy egyenlő elbánást jelent, hogy az elmult nyáron a német községekben tartottak hitbuzgalmi kurzusokat, és a magyar kérvény külön és később ment a fővárosba és tévedésből olyan helyre dődött be, hogy mire véget ért a nyár, még mindig nem tudott elintéztetni nyerni? Ezek a kérvényeket pedig a németi auka adja be-

Ma tárgyalja a Népszövetség az ötös bizottság jelentését

Az olasz-abessziniai viszály békés elintézésének még nem oszlott el minden reménye. A francia közvélemény ismét kedvezően ítéli meg a helyzetet. Olaszország ugyanis már nem ellenzi, hogy Abesszínia ügye a Népszövetség közgyűlése elé kerüljön és nem ragaszkodik többé feltétlenül az 1906. évi szerződéshez.

Olaszország elfogadja a népszövetségi alapkormány azon szakaszainak alkalmazását, amelyek nyitva hagyják az utat a szerződések megváltoztatására.

Ezek az alapkormány 19-ik és 22-ik szá-

kaszi. A 19-ik szakasz kimondja, hogy a szerződések a Népszövetség tagjainak egyhangu határozatával megváltoztathatók, a 22-ik szakasz pedig a gyarmati megbízások szétosztására vonatkozik.

Ezzel elmúlt a veszély, hogy Olaszország kilép a Népszövetségből. Ilyenformán Mussolini maga is a népszövetségi alapkormány bázisára helyezkedik.

Ilyen körülmények között Anglia és Franciaország is már engedékenyebbné mutatkozik. Ennek következtében most a Népszövetség feladata lesz, hogy Olaszország jogos igényeit kielégítse.

zet enyhülésével két tényt állapítanak meg. Az egyik az, hogy az Anglia és Franciaország közti viszony javulásával az európai háború veszélye nem fenyeget. A másik pedig, hogy

az esetleges háború Afrikára korlátozódik, de október 15-e előtt ennek kitérésére sem kell számítani.

Igy tehát Genfre két nyugodt hét vár és ezen idő alatt még nagy munka végezhető a béke érdekében.

Athéni jelentés szerint az egyik görög kikötőbe ma negyvenhat angol csatahajó, nyolc cirkáló, negyvenhat torpedóhajtó és két repülő anyahajó érkezik. Érdekes, hogy ugyanebbe a görög kikötőbe ma egy olasz hadihajó is bejut.

Az angol lapok Genfből azt az optimisztikus hírt közlik, hogy Franciaország és Anglia között az elvi megállapodás már létrejött.

A két állam Olaszországgal szemben bizonyos enyhe természetű szankciókat kíván alkalmazni.

Most arról folynak a tárgyalások, hogy miképpen nyerhetnék meg ezekhez a szankciókhoz Csehszlovákia és Jugoszlávia hozzájárulását.

Az ötös bizottságnak a Népszövetség tanácsa számára készített jelentése megállapítja, hogy annak idején mindkét kormányhoz felhívták intéztek, tartózkodjanak olyan cselekedetektől, melyekkel a bizottság munkáját megnehezítenék.

Abesszínia ezt minden megjegyzés nélkül elfogadta, Olaszország ellenben szeptember 4-én újabb memorandumot küldött, amelyben különböző vádakat sorol fel Abessziniával szemben.

Az ötös bizottság a memorandumot tu-

Előterben a közép-európai biztonság kérdése

Genfben tegnap nyilvánosságra hozták az ötös bizottságnak a Népszövetség tanácsa elé terjesztendő jelentését.

A jelentés bevezető része ismerteti az olasz-abessziniai ügy történetét és számos okiratot is tartalmaz.

Részletesen felsorolja a jelentés az olaszok részéről élő szóval tett megjegyzéseket is.

A Földközi-tengeri olasz-angol veszedelem ugyancsak elmult, miután mind-

két fél hangoztatta, hogy távozik a támadási szándék.

Most már a közép-európai biztonság kérdése nyomul előtérbe.

Franciaország — mint ismeretes — kérdést intézett Angliához, hogy tekintetben milyen az álláspontja, Francia politikai körökben mindazonáltal erre vonatkozólag nyugtalanság uralkodik, mert az angol válasz még nem érkezett meg és hír szerint

Anglia nem hajlandó újabb kötelezettségeket magára vállalni.

Mussolini is elrendeli az általános mozgósítást

A Népszövetség tanácsa ma ül össze. Mindazonáltal tegnap is megbeszélések folytak arról, hogy a mai körülmények között mit tehet a Népszövetség. A nagyhatalmak mindinkább hajlandók hinni, hogy Olaszország kilép a Népszövetségből, hogyha a szankciókra vonatkozó 15-ik szakaszt alkalmazzák.

A Népszövetség tanácsának mai ülésén Eden angol főpecsétőr beszél, aki előreláthatólag a

megtorló intézkedések alkalmazását fogja sürgetni.

A világsajtóban az a hír terjedt el, hogy Olaszország máris elrendelte az általános mozgósítást. A Reuter-távírti iroda római tudósítója ezt a hírt határozott formában megcáfolja, hozzátéve azonban, hogy

az általános mozgósítást legközelebb mégis elrendelik.

Genfi népszövetségi körökben a hely-

Tagadja-e, hogy számos helyen a magyar gyermekek német hitoktatásban részesülnek? Kell, hogy tudomása legyen róla, hiszen nemrégiben a Banater Deutsche Zeitung hasábjain jelent meg a kimutatás, hogy mely egyházközségek járultak hozzá a német tanítóképző fentartásához és itt többek között szerepelt a tiszta magyar Cheresztes is? Nagyon hálásak lennénk, ha megjelenlőnek nekünk azt a forrást, ahonnan magyar tanítójelölteket támogatnak a timisoarai egyházmegye egyházközségei. Tagadhatja-e, hogy, sajnos még nem tudott elvéredősödni, hogy a vegyes lakosságú községekben a magyarok ne járuljanak hozzá a német iskola fentartásához? Ezt a Banater Deutsche Zeitung összes informátorával együtt na-

gyon jól tudhatja. Hiszen éppen a napokban felebezték meg az ujfreidorfi magyar hívők az ilyen értelmű igazságtalan határozatot. Ami a siriai egyházközséget illeti, nagyon szapora lehetett ott a németiség, ha talvaly óta annyira megváltozott a számarány, hogy a lakosság kétharmadát most egyszerűen a németek teszik ki. Szívesen elhiszük, hogy a Banatiát sem támogatják eléggé és nagyon örvendeánk, ha német testvéreinknek ennek az intézetnek a fentartása nem okozna gondot. Ez azonban nem ok arra, hogy a magyarok jogait csorbítani igyekezzenek. Olybá tűnik nekünk, mint az a kislány, akiről egyszer olvastunk, hogy annyira érzékeny volt mások szenvedéséi iránt, hogyha nyomorékkal találkozott az utcán, maga is

sántikálni kezdett, nehogy egészségével fájdalmat okozzon az illetőnek. Mi nem kérünk ebből a sántikáló rokonszenyből. Nekünk adják meg azt, ami nekünk dukál, adják meg a németeknek, ami nekik dukál, de nem egymás rovására. Akkor a Banater Deutsche Zeitung sem fog heccelődésről írni és nem talál majd ürügyet arra, hogy a magyarok kívánságainak hangoztatóit kikkent nevezze, ő maga pedig százszázalékos hirdetője lehessen a német igényeknek. Azt az egyet igazán nem kívánhatja, hogy a magyarok jogos érdekeik képviselőit a Banater Deutsche Zeitungban találják, vagy akár csak keressék. Ehhez még tulajdoson nagy szakadék választ el bennünket, melynek kimélyítésén nem mi dolgozunk.

domásul vette, azonban tartózkodott attól, hogy ítélezzék, mivel nem bíróság, hanem csak békéltető szerv.

A bizottság jelentés azután felsorolja az olasz kiküldöttek megjegyzéseit is. Ezek szerint Olaszország Abessziniát nem tartja méltónak a tárgyalásra, sem pedig a népszövetségi tagságra, mert Abessziniát a felvételekor vállalt kötelezettségeket nem tartotta be. Ugyancsak nem tartotta be Abessziniát a nemzetközi szerződéseket.

Abessziniában az olasz kiküldöttek szóbeli megjegyzése szerint még most is rabszolgaság van és a lakosság nagy része emberhez nem méltó országban szülföldik.

Rómában nagy érdeklődéssel néznek az olasz kormány szombati minisztertanácsa elé. Ezen a minisztertanácscon fogják megállapítani Olaszország álláspontját arra az esetre, ha a Népszövetség a szankciók alkalmazását határozná el.

Az Evening Standard jelenti Addis Abebából, hogy

a császár rendeletet dolgozott ki, amely egyetlen tollvonással eltörli a rabszolgaságot.

Az abesszini kormány elküldötte Genfben az ötös bizottság ajánlásaira vonatkozó válaszát. Ebben hozzájárul a nemzetközi tanácsadók kinevezéséhez, azonban ezek a császárnak, nem pedig a Népszövetségnek tartoznak közvetlen felelősséggel.

Abessziniában hajlandó bizonyos reformok keresztülvételére is, ezeknek azonban nem lehet Abessziniát állami függetlenségét veszélyeztetni.

Római jelentés szerint az olasz közvéleményre kedvező benyomást gyakorolt Hoare angol külügyminiszternek Mussolinihez küldött üzenete. Ezzel kapcsolatosan közlik, hogy

Olaszországnak nem lehet érdeke ellentétbe kerülni Angliával.

És hogyha ellentétekre kerülne mégis a sor, sohasem Olaszország lesz az, amely azokat kezdi.

Addis abebai jelentés szerint a császár mindent elkövet, hogy a határviellongások elkerülhetők legyenek. Ezért parancsot adott, hogy a határmenti abesszini csapatok mindenütt harminc kilométernyire vonuljanak vissza.

Éjfélkor jelentik: Az abesszini kormány tegnap jegyzéket intézett a Népszövetséghez. Ebben kéri, hogy repülőgépen sürgősen küldjenek bizottságot Abessziniába annak a megállapítására, hogy Abessziniát semminemű támadó intézkedést nem tett.

Ennek a bizottságnak lesz feladata az is, hogy az Abessziniát ellen meginduló ellenséges cselekedeteket megállapítsa.

A bezárt iskola

ügye a közigazgatási bíróság elő

A bihormegyei tankerületi hivatal nemrég elrendelte Santimreut község formátus iskolájának bezárását az oktatási cimen, hogy az iskolának mindössze egy tanulója van. A református egyházmegye azonnal feliratot intézett a közoktatásiügyi miniszteriumhoz és kéri, hogy az iskolának nem tizenhárom, hanem hatvanöt növendéke van. Az egyházmegye beigazolta azt is, hogy a felbőrségi rendelkezéssel való ellenszolgáltatás miatt állásától felfüggesztett tanítói felvétele a lakosságot és az egyházközség tudtán kívül kezdte meg a gyermekek összeírását. A közoktatási miniszterium az egyházmegye kérésére a bezárási rendelet visszavonását és a félrevezetett névenként gyermekeknek a református iskolába való utólagos felvételét. A beadványra nem érkezett válasz és azért a református egyházmegye Soós István oradeai ügyvéd útján a közoktatási miniszterium ellen közigazgatási pert indított.

Köszödéval és késsel

kövelet el öngyilkosságot egy be
asszony

Megrendítő öngyilkosság történt a bányai Satchine községben. Ötvenegy éves Erzsébet tizenhét éves leányával egyedül élt egy házában. A harminchat éves özvegy férje halála óta csak leánya nevelésének és a tizenhét éves leány mindent elkövetve hogy anyja életét türelmetlenül tegye. Ez azonban nem igen sikerült neki, mert az özvegy asszony gyógyithatatlan betegségben szenvedett és a nagy fájdalmak kínos órákat szereztek neki. Ötvenegy éves Erzsébet tizenhét éves leányával együtt szeretne meghalni. Legutóbb ismét rosszul érezte magát és ezért korán ágyba feküdt. Később a leány horgásra lett figyelmes és amikor bement anyja hálószobájába, hatalmas segtócsába lépett. A megrettent leány segítségért kiáltott, majd odarohant az ágyhoz és akkor látta, hogy anyja mindkét kezével felvágta az ereket. Tettét konyhakéssel követte el, de a gyáva mellett egy poharat találtak, amelyben köszödaoldat volt. Az életunt asszony először megitta a köszödaoldatot és azután átvágta kezét az ütőkeret. Nyomban orvost hívtak, de az orvosi segítség elhárított, mert ötvenegy éves Erzsébet néhány óra múlva meghalt.

A második kerületi

DACIA

kávéházban

minden este elsőrangú kabaréműsor szórakoztatja a közönséget — **Közkívánatra csütörtök, szombat és vasárnap este**

Bálint Péter

a csodálatos székely számozó zseni fog bemutatkozni a közönségnek, hogy bámulatba ejtse hallgatóit. Bálint pillanatok alatt a legbonyolultabb számtani műveleteket fejben és teljes pontossággal megoldja.

Éjszakai látomások az enyészet házában

Ismerem a bujkáló nyomoruság minden nemzetközi válfaját. Mondhatnám azt is, hogy szakértő vagyok benne. Láttam még Sigurd Rüdner svéd újságíró barátommal Pere Fradin földalatti kazamatáit és a Vörös kastélyt is hajdani Párisban. Nem egy éjszakát töltötünk a nincstelenség e rég letűnt tömegszállóiban, melyekről olyan izgalom rejtelemmel tudott mesélni egykor Eugen Sue, az alvilág regényírója. Voltam a hamburgi St. Pauli negyedben is, bejártam komor zegzugos sikátorait. Nem ismeretlen számomra a rongyosok klasszikus országa, Andaluzia, sem, ahol nem is kell megkeresni a meztelen szegényeket, mert minden lépésre kibújik magától, mint dudva a kövek közül.

Sokféle nyomoruságot láttam már életemben, de olyan lidércnyomásos, mint tegnap éjjel, nem éltem meg még soha. Nem is kellett elhagynom a várost, még a periferiákat sem kellett felkutatnom, — hirtelen, mint egy fantom jelenés, villant meg előttem az éjszakában minden élmények legborzalmasabb címénye. Igen. Ez már nem nincstelenség, ez már nem elhagyatottság, amit az enyészet házában láttam. Ez az eleven élet rothadása, ami abban a förtelmes házában megbújik. De vajjon hol van ez a leprafészek? A csilingelő vásáros forgalom kellős közepén, a Traian tér mögött, a keskeny zsidó utcán húzódik végig hosszan a dögletes szagú rom. Számos üzlethelyiség volt valamikor benne. De ma már egyet kivéve minden —

— mondjuk ki csak bátran — latrinának használják még nappal is a besurranó emberek ezt a deszkaajtóval lazán betámasztott odusort. Lássuk azonban sorra, mi a rendeltetésük éjszaka ezeknek a latrináknak?

Alkonyat

Szemétdomboktól puposodó, hulladékokkal teliszort keskeny hosszú udvar. A csirkepiac felé nyíló traktusban már gyülekeznek a szabadon választott menhely vendégei. Ezek a kazamaták, ahol a korán érkezők éji szállásukat felverték, még aránylag tiszták. A menhely krémje ez a szolid foglalkozással bíró társaság. A piaci rakodásnál segítőknek. Köztük egy birodalmi német ember,

szépen okosan beszél, valaha könyvelő volt. Látok egy valaha jobb napokat élt románt is, meg egy szegény harcsabajszu magyart, aki csak kezével legyint: — Mindig ez volt az én sorsom, jó uрам.

Női osztály is van. Egy koldusasszony, aki mostanában vakult meg végleg. A másik sarokban egy minden rajzolóit tulzást megcsufoló figura. Félig meztelen. Tetvezkedik. Elaggott férfi vagy elaggott nő? Erről az arcról nem lehet megmondani. Koponyájának galamb-ősz hajzatát bubisra tépdeste az élet, minden emberi vonást lemostak arcáról a rettenetes idők.

A gyermekek még nem érkeztek meg a szállásra. Ugyanis azok is vannak. Körülbelül heten-nyolcan lehetnek ők, akik elkallódtak vagy a szülei kiverték őket. Nyolc éves kortól tizenhatig. Élnék mint a kutyák vásári hulladékon. Pedig dolgoznak is, ha van mit. Például kocsit húznak, kisebb tárgycákat kínai kulik módjára. Sodródniak, mint régebben a szovjetgyerekekről olvastuk. Az egyiket láttam enni a szomszédos ház udvarán. Most kellene a harmadik elembe járnia. Értelmes uriformájú gyerekek. Ő is, a többiek is három jó embernek köszönhetik, ha itt-ott egy emberi falatot esznek. Lerch korcsmáros, Wiener pék és bizonyos Múltzné asszony a jötevőjük, ezek táplálják őket. De mi lesz télen? A legkisebbnek egyik sorstársa egy üres istállót helyezett kilátásba. Egyelőre ennyi az alkonyi látogatás eredménye. Térjünk vissza később, akkorára befut a többi lakó is...

Éjszaka

Az utolsó villamos is befutott már a remizbe, halkán az udvar felől közelíttek a hirted házhoz. Egyszerre sivitózás, lábdobogás, pokoli hangzavar, mintha minden göröngy, minden bokor mozgó életre kelne. Ijesztő undorító látvány. Ezer és ezer hatalmasra hizott patkány felverve vágtat végig az udvaron, förtelmes testükbe lépten-nyomon szinte beleütözik a láb. A piacok összes patkányainak fellegvára ez a piszokkal átitatott, hasadékokkal, mély üregekkel aláaknázott rom. Vajjon akadna-e olyan hamelni patkányfogó, aki el

tudná csalogatni innen őket?

Valóban most már minden zugnak akadt lakója. Az első szobában csak egy ember alszik, mélyen ebben a fertelmes bübben. Rásüt a zseblámpám világa, — nem ébred. Felzavart patkányok raja vágtat át testén sápadt arcát is érik, meg se rezzen, akár egy hulla. Igaza van. Ő már nem él.

Ugyanilyen kábulatba révülve fekszik a másik kazamatában egy házaspár. Vagy vadházasok talán? Olyan mindegy az! A gyerekek ugyanis a lelenházba kerülnek. Az asszony már megint terhes. Véges-végig a kép ugyanaz: szenny, toll-piszok, ganéj és a füllasztó bűz narkotikumába burkolva a pusztán földön mindenütt rongyokba burkolva, ronggyá tépett emberi sorsok.

Ne vádoljanak meg a jobbizásúak és az érzékenyek, hogy csunya az és gusztustalan, amit írok. Nem akarom a dolgokat átköltöcsíteni, a valóságot akarom elmondani úgy, ahogy láttam. Nézzünk egyszer a feneketlen nyomoruság igazi arcával szembe, ahogy egész kétségbeejtő mivoltában mered a társadalomra, már könnytelenül és nihilizmusba elkövülve. Az álszocializmus kikészített kölnivizes kiccsessége maradjon a film számára, ahol a tisztességes szegénység mindig diadalra jut és tépett jelmezeiben is szobatiszta, sőt érdekesen romantikus a nyomor. Nagyon sajnáljuk, de nem szolgálhatunk kibékítő és megnyugtató véggel: hogy nem olyan nagy a baj, lehet az még jobban is az emberi nyomorusággal. Nem, nem erre oktat a kultúra és a civilizáció kelletős közepén ez a látomás és ezek az alakok, akik életmódjukban mélyebbre süllyedtek az állatoknál. Van-e itt még javulás, mire számíthatnak ők ettől a világtól, amely idáig engedte lezuhanni őket? Csak egy van közöttük, akinek már jobban megy a dolga, akinek a sorsa már megnyugtatóbb happy end.

Az öreg doldusasszony az, aki a gondviselés ajándékából teljesen megvakult. A szeméire boruló fekete éjszakában legalább nem látja már, hogy mit rejteget még számára az élet, teljes elesettségétől a már nem messzi megváltó sirig.

(Flaneur.)

Nem kell jelentkezni az összeírásnál azoknak, akik már régebben kérvényezték a román állampolgárságot, de elintézését még nem kaptak

város egyes kerületeinek telekbíróin most folyik azoknak az összeírása, akik annak idején az állampolgárságukból bármi okból kimaradtak. E tekintetben egyes jelentkezők részéről panaszok hangzottak fel, hogy jelentkezésüket nem fogadják el. Erre tekintettel érdeklődtünk illetékesen, ahol kijelentették, hogy jelentkezők nem jogosultak — és ha jelentkezés elutasításban részesülnek — a kötelezők:

Mindazok az idegen állampolgárok, akik már kérvényezték a román állampolgárságot, de ügyük elintézéséről értesítést még nem kaptak.

Mindazok, akik az utólagos jelentkezés alkalmával 1933 szeptember 1-ig tették kérvényeiket és akik jogilag román állampolgárok, de az elintézését még nem kapták meg.

3. Mindazok, akik a békeszerződések aláírásának idején nem voltak magyar állampolgárok.

4. Mindazok, akik a mai Csehszlovákia, a mai Jugoszlávia, vagy a mai Magyarország területén születtek és 1918 december 1-én nem latak a mai román területen, illetve itt sehol nem bírtak illetőséggel.

5. Nem jelentkezhetnek végül azok az idegen állampolgárok, akik tartózkodási engedéllyel laknak itt.

A jelentkezések ügyében beszélgetést folytattunk Coman Augustin főpolgármesterrel is, aki utasította a telekbírókat, hogy a felsorolt öt pont kivételével minden körülmény között fogadják el azok jelentkezését, akik irataikkal határozottan, vagy akár csak valószínűleg igazolni tudják, hogy joguk van a román állampolgárságra, de an-

nak idején a listából kimaradtak. A főpolgármester utasítása alapján az összeíró tisztviselők kötelesek felvenni a jegyzékbe azokat is, akiknek jogossága felől esetleg kételyek vannak. Nem az összeíró tisztviselőjoga eldönteni, hogy kit illet meg a román állampolgárság és kit nem. Aki arra illetéktelen, az — ha majd rákerül a sor — ugysem fogja az állampolgárságot megkapni.

A jelentkezés határideje szeptember 30-án jár le. Eppen ezért mindazoknak, akik az állampolgársági jegyzékben sincsenek benne, meg kell ragadniuk ezt az utolsó alkalmat és feltétlenül jelentkezniük kell. A jelentkezésnél a személyazonosság igazolványon kívül fel kell mutatniuk mindazokat a személyi és családi okmányokat, amelyekkel a román állampolgárságra való jogukat igazolni képesek.

Tatarescu átalakította kormányát és utána szokatlanul heves támadást intézett az ellenzéki front ellen

Kormány átalakításának hetek óta megoldó problémája váratlanul megoldást nyert. A kérdés körül a kulisszák mögött elszánt harc folyt, míg most a kormány olyan sakkmozdítást tett, amely szeriben véget vetett a nagy kérdéseknek. Az első lépés Constantinescu Mitica államtitkárnak a Nemzeti Kormányzójává való kinevezése volt, míg most a hivatalos lap közli, hogy Costinescu dr. eddigi egészségügyi minisztert kinevezték a kereskedelmi és iparügyi miniszterium élére,

helyet Manolescu Strunga lemondása után már ideiglenesen vezetett. Ezenkívül ismét egyesítik az egészségügyi miniszteriumot a munkaügyi miniszteriummal és az egyesített miniszteriumokat a szociális munkaügyi miniszter vezeti. A történet Bentoiu Aurel képviselő igazságügyminiszteriumi államtitkárrá való kinevezése is.

Érdekes, hogy a Nemzeti Bank kormányzó székének betöltésénél komoly szerepe volt Irimescu Radu volt légi alminiszternek is. Antonescu pénzügyminiszter azonban ragaszkodott ahhoz,

az új kormányzó olyan személyiség legyen, aki soha nem állt még kapcsolatban a Nemzeti bankkal.

A kormányátalakítás kérdésével kapcsolatban fokozott érdeklődéssel várták a tatarescu miniszterelnök tegnapi rádióbeszédét, amelyet a constantai igazgatási értekezleten mondott el. Ebben a beszédben

a miniszterelnök igen heves támadást intézett a nemzeti parasztpárt, Averescu marsall és Bratianu Gheorghe pártjai ellen.

Tatarescu hangzott, hogy kétféle ellenzéki csoport van. Az egyik tábor a kormányos eszközökkel harcol a kor-

mány ellen, míg a másik ellenzéki csoport erőszakal akarja a kormányt helyéről eltávolítani. Ez a tábor fenyegetéseket hangoztat, de a kormány ezeknek a kísérleteknek erőlyesen az útjába fog állani. Kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt nem kerülhet kormányra, mert egyes államkérdésekben olyan álláspontra helyezkedett, amely lehetlenné teszi számára a kormányhatalom átvételét. A nemzeti parasztpárt nemcsak a kormány ellen harcol, hanem igazáról az uralkodót is meg akarja győzni. A kormány azonban bírja a ki-

rály bizalmát, mert az uralkodó két éven keresztül támogatta a liberális kormányzatot.

Tatarescu miniszterelnök azután Maniu személyét illette rendkívül erős bírálatban és azt mondotta róla, hogy mint miniszterelnök a diktátor szerepét játszotta, de az ország mégis erősen visszaesett kormányzata alatt.

A kormányelnök végül leszögezte, hogy a liberális párt megvalósítja programját, de ehhez időre van szüksége.

A nyelvvizsgán elbukott városi tisztviselők érdekében a Magyar Párt a kormánynál is közbenjárt

A Magyar Párt bányai tagozata a román nyelvvizsgán elbukott városi tisztviselők ügyében kérte a párt parlamenti csoportjának a belügyminiszternél való közbenjárását. A bányai tagozat rámutatott arra, hogy a belügyminiszter rendeletileg utasította a várost, hogy a nyelvvizsgán elbukott német nemzetiségű tisztviselők elbocsátását függessze föl és kérte, hogy a parlamenti csoport ugyanilyen rendelet kiadását eszközölje ki a magyar kisebbségi városi tisztviselők és alkalmazottak javára is. Wilier József dr. képviselő eljárta a belügymi-

niszteriumban, ahol Juc a alminisztertől határozott ígéretet kapott arra vonatkozólag, hogy a kért rendeletet Timisoara város vezetéséhez sürgősen elküldik. Érdeklődtünk a város vezetésénél, ahol kijelentették, hogy ez a rendelet eddig még nem érkezett meg.

A város különben a román nyelvvizsgán elbukott kisebbségi városi tisztviselők ügyének letárgyalását az ideiglenes bizottság tegnapi ülésének napirendjére tűzte ki. A kérdést azonban nem tárgyalták le, hanem azt a szombatot tartandó ülésre halasztották.

A család miatt két évi fegyházra ítélt szülészeti felügyelő ügye az ítéltábla előtt

A nagyszabású feketeszesz perből kifolyólag városunkban is ismeretes Anastasiu Dumitru állítólagos szülészeti felügyelő neve, akit az aradi törvényszék család címén legutóbb két évi fegyházra íjtott. A vádirat szerint Anastasiu Dumitruak sohasem volt hivatalos megbízása, hanem önmagának

adományozta a felügyelői címet, amelynek fedezete alatt számos visszaélést követett el. Azzal vádolják, hogy számos oradeai, radnai, salontai és helybeli cégtől pénzt kért és megszarolta a szeszgyárakat. Az aradi törvényszék család miatt ítélt el. Anastasiu az ítélet ellen az ítéltáblához felebbezett, amelynek

tárgyalásán tegnap saját maga védekezett. Perietianu tanácselnök figyelmeztette, hogy a periratok között szerepel egy miniszteriumi okmány is, amely szerint Anastasiunak sohasem volt hivatalos megbízása a pénzügyminiszterium részéről. Ezzel szemben Anastasiu is benyújtott egy iratot, amelyben a miniszterium igazolja, hogy a feketeszesz leleplezésére folytatott vizsgálat kiszárlási költségei fejében több mint százezer lelt fizettek ki Anastasiunak, aki így akarja bizonyítani, hogy elismerték hivatalos jellegét. Egyben kérte újabb tanúk kihallgatását is arra vonatkozólag, hogy senkitől soha pénzt nem kért és senkit meg nem zsarolt. A tárgyalást október 2-án folytatják.

Lefegyverezték és egy szobába zárták a csendőrmestert

Még az 1933. év novemberében történt Besenova veche községben, hogy két cigány megjelent a módosabb gazdánál és csempészdohányt kínált eladásra. A gazdák elutasították a cigányokat, mire azok észrevétlenül elhullajtottak egy-egy csomó dohányt a gazdák udvarán. Néhány perc múlva azután megjelent a csendőrmester és a gazdákat felelősségre vonta, hogy miért tartanak a házukban csempészett dohányt. Minden esetről birságoló jegyzőkönyvet vett fel és megidézte másnap a gazdákat. A megbírságot gazdák azon a véleményen voltak, hogy a csempészett dohányt eldobáló cigányokat a csendőrmester bérelte fel és ezért megkérték Topcsov Sztancsu bírót, hogy intézze el az ügyet. A községi bíró másnap a községhezára hivatva a csendőrmestert, akit arra kért, hogy semmisítse meg a jegyzőkönyveket. Az ügyből kifolyólag szöváltás támadt az őrmester és az érdekelt gazdák között. A gazdák szerint a csendőrmester végül is lekapta válláról fegyverét és azt rászegelte a községi bíróra, mire ez a községi éjjeliőrök segítségével lefegyverezte az őrmestert, bezárta a községhezára egyik szobájába és azután értesítette az esetről a szolgabíró. Az ügyben megindult a vizsgálat és Topcsov Sztancsu bírót, továbbá tíz községbeli gazdát, valamint az éjjeliőröket hatóság elleni erőszak miatt bíróság elé állították. A törvényszék Topcsov Sztancsut egy évi fegyházra, Kalapis Mátyást hét havi, Budur Györgyöt öt hónapi, Valcov Mátyást, Gyergyulov Bonaventurát és Obocsov Miklóst két hónapi fegyházra, Csokán Jánost, Kalapis Antalt, Serban Antalt és Petrov Pétert pedig egyenként egy-egy hónapi elzárásra ítélte. Az ítélet ellen az elítéltek felebbezést jelentettek be és az ügy a helybeli ítéltábla elé került, amely tegnap hirdette ki döntését. A tábla Topcsov Sztancsu büntetését négy hónapra, Kalapis Mátyásét három hónapra, Budur Györgyét két hónapra, míg a többi vádlott büntetését tizenöt napi elzárásra csökkentette.

A legújabb ruha és kalapmodellek

megérkeztek és azok a nagybecsült hölgyközönség rendelkezésére állnak

TRAXEL, nődivatterem

Timisoara I., Str. Lonovici 2 sz. I. em. (Német-ház) — Telefon 9—30.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei
Intézményeknek, közhivataloknak és köz-üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— 52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—

„Jameswarer Zeitung” nyomda nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 23-tól szeptember 29-ig városunkban a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN Jahner Károly-gyógyszertára a V. Alexandri-utcában.

A MÁSODIK KERÜLETBEN a Dacilor-uton levő Jahner Rudolf-gyógyszertára.

A HARMADIK KERÜLETBEN a Carol Bulevardon levő Mária-gyógyszertár.

A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Preyer-utcában levő Unyváry-gyógyszertár.

Az őszi utca zenéje

Kimondhatatlan bosszúság, amikor így őszi elején a mélyálmú hajnalban egyszerre csak a favágógép visitóan érdes zaja hasít bele az ember fülébe. Hogy is lehetne tovább alvásra gondolni, amikor még az ablak-táblák is bugva rezonálnak a körfűrész jajveszékeltetésére. Ugy érzi az ember ilyenkor, hogy minden egyes hasáb fát a fején fűrésznek keresztül, szinte elviselhetetlen fizikai fájdalmat érez és a gépet alkotó mesterével együtt oda kívánja, ahol az a bizonyos erős fűszer terem. Mivel azonban tisztában van vele az ember, hogy őszi táján a favágásnak is meg kell történnie, azért önmagát kényserít magára és vigasztalásul tudomásul veszi a gyűlöletes gép egyetlen jó tulajdonságát, hogy gyors. Tünetemenyesen emészti el a hasábokat és persze fából sincsen olyan hosszú, aminek egyszer vége ne lenne.

Az ablak előtt emeletesre rakott tűzifahasábok minden nap arra figyelmeztettek, hogy az idén is elérkezik az a cseppet sem kívánatos hajnal, amikor idegsokkosan kell felreznenni a hajnali álomból, mert megcsikordul a favágógép. El is készültem a legrosszabbra és éppen azért nem remélt kellemes meglepetés volt, amikor reggel nyolc óra tájban az andalítóan szelid, tempós fűrészelés egyenletesen szűrődött be a nyitott ablakon. Olyan volt, mint egy szép altató dal. Kinéztem. A hatalmas rakás fa mellett szinte szánalmas látvány volt az össze csavarodott hajú, görnyedt kis öreg ember, aki rozoga szerszámján egyik hasábót a másik után kintozta, miközben a szerszám oldalához kötött petróleumos üvegből szorgalmasan huzogatta elő a libatollat és kengette vele fűrészét. Ugy tetszett, hogy a vagon drága tűzifa gunyoson méri le a szegény öreg favágót. Azóta már két hét telt el. Ugy hozzátartozott már az őszi hangulathoz az öreg favágó rozoga szerszámjának pianó fűrészelő muzikája, hogy szinte hiányzott, amikor egyszerre végeszakadt. Az öreg ott állt összecusokott szerszámmal, egyik kezében a kalapját tartva, a másikba pedig éppen a pénzt számolták le a favágóért. Az őszi favágónak derűs mosoly nyugodott izadt, barázdás arcán.

(—ga—)

Ujévi barches

bázhoz szállítva is a legjobb minőségben
Jancsó Árpád, pékmeszter, Tel. 13-56

A ipartestület elnökválasztásával kapcsolatban Oprea Ion kamarai elnök nevét is emlegetik

Az ipartestület vasárnap tartotta meg közgyűlését, amelyen megválasztották az új vezetőséget. Az ipartestület titkársága az alapszabályok értelmében a választmány minden egyes tagját írásban értesítette megválasztásáról és kérte, hogy nyolc napon belül tudassa, vajjon a megválasztást elfogadja-e, vagy sem. O l a r i u Petre, aki már vasárnap jelentette ki, hogy elnökké való megválasztását nem fogadja el, ezt az elhatározását most írásban is közölte az ipartestület titkárságával. Bejelentését nem okolta meg. Amennyiben nem jön semmi közbe, úgy az ipartestület új választmánya a jövő héten ül össze, hogy elnökét megválassza.

Tegnap az a hír terjedt el a városban, hogy az ipartestület elnökévé O p r e a

Jon kereskedelmi és iparkamarai elnököt választják meg. Oprea kijelentette, hogy a kisiparosokkal mindenkor rokonszenvezett, azonban a jelen körülmények között mindaddig, amíg az iparosok között az egyetértés nem áll hejyre, kénytelen minden együttműködésről lemondani.

Az ipartestület helyzete a választások ellenére még mindig nem teljesen tiszta. Etekintetben különböző hírek vannak forgalomban. Még mindig szó van arról, hogy a választmányt esetleg feloszlatták és ideiglenes bizottságot állítanak az ipartestület élére, nincsen kizárva azonban az sem, hogy a választás ellen nyolc napon belül felebbezést nyújtsanak be. Ebben az esetben az új választmány megalakulására természetesen csak később kerülhet a sor.

Ma este 9 órakor

Szűcs László a Városi Színházban énekel

román, német, olasz, magyar műsorral
Zongorán kísér: Freund Leó

— **Mükedvelői előadás** Mehalán. A Magyar Párt mehalai tagozata szombaton, szeptember 28-án este kilenc órakor a volt G i m p e l-féle vendéglőben mükedvelői előadást rendez. Bemutatásra kerülnek a Háztüznéző és az Üldöznek a nők című egyfelvonásos bohózatok. A darabok rendezője N a g y István és az egyes szerepeket a legjobb mehalai magyar mükedvelők vállalták. Előadás után reggelig tartó tánc következik, amelyhez a zenét a Magyar Ház népszerű házi zenekara szolgáltatja.

Megnyit
„Yvonne”
 gyermekruha és kelengye,
 nőilehernemű különlegességek
 készen és rendelésre
I. kerület, Piața Brătianu
 róm. kath. püspöki-palota

— **Halálozás.** Özvegy dr. K e m é n y Gyuláné, született Brasch Dóra, hatvanöt esztendőskorában az egyik helybeli szanatóriumban meghalt. Férjének, Kemény Gyula dr. orvosnak halála után teljesen visszavonult életet élt vejenek, Fekete Antal mérnöknek gadosiai birtokán. Nemrég megbetegedett és akkor családja Timisoarára hozta és szanatóriumban helyezte el. Halálát leánya Erzsí, férjezett Fekete Antalné, veje, három unokája és nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Kellemetlen kaland a csendőrről.** Kellemetlen kalandja volt Odoreu községben H o l i c s Lipót satumarei terménykereskedőnek. Holics azért járt a községben, hogy ott meglátogassa szülői sírját. Az utcán találkozott a csendőrszakasz vezetőjével, aki leigazoltatta, majd felszólította, hogy kövesse az őrsre. Holics ez ellen tiltakozott, mire a csendőr összekötözte a kezeit és úgy indította el maga előtt. A csendőrségen H o l i c s Lipót a csendőr bezárta egy üres fülkébe és magára hagyta. A csendőr mulatni ment és csak éjjelután egy órákor tért vissza. Akkor szabadon bocsátotta a terménykereskedőt és felszólította, hogy ne jelentse föl. H o l i c s Lipót visszatérve Satumarera megbizta ügyvédjét, hogy az odoreui csendőr ellen feljelentést tegyen.

— **Orvosi hír.** K r a u s z Zsigmond dr. utazásáról visszatért és rendelését I., Sír. V. Alexandri 2, ismét megkezdte.

— **Vasúti munkás súlyos balesete.** B o t l i n g Ede ötvenkét esztendőskor vasúti műhelymunkás, tegnap délután az egyik fűrésszel dolgozott, miközben jobb keze véletlenül a fűrészbé került és súlyos sebeket szenvedett. A mentők köztetés után kórházba szállították.

— **Magyar táncosnő kalandos útja a nagyvilágban.** Egy híres magyar táncművésznő világkörüli kalandozásairól remek cikket közöl a D é l i b á b új száma, amely 100 oldal terjedelemben és kitűnő tartalommal jelent meg. A pompás illusztrált rádióműsoron kívül, egyfelvonásos szindarabot, színházi beszámolókat, elbeszéléseket, szebbnél-szebb képeket, slágerszövegeket és nagyszerű filmprovót talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

A VÁROS ADÓT VETETT KI A ZÁRDKLUBOKRA. A város ideiglenes bizottsága elhatározta, hogy a városi rendületén működő klubokra, amelyek miniszteri engedély alapján hárda folyik, napi ötszáz lei városi adót vet ki. A város határozata a kártyajátékosokról szóló törvény rendelkezésein alapuló azonnali hatállyal lép érvénybe.

— **Lucaefarul.** A C o s m a Aurél dr. orvoskésztésében megjelenő Lucaefarul című folyóiratnak most jelent meg legújabb száma. A szépen kiállított és dusan illusztrált vaszkos füzet belső tartalma sok gazdát tért az olvasó elé. Cosma Aurél dr. olasz festészetről, Imbroane Avram dr. timisoarai püspökségről, Barbu Filaret tragikus elhunyt Grozavescu Traian nevesről írt figyelemreméltó cikket. A Lucaefarul színes részletet közöl Al. Jacobo legújabb regényéből. Ezenkívül egész szép költeményeknek teszi színesebb Lucaefarul legújabb számát.

— **Felesége halála a sirba vitte a szegény férjet.** Megirtuk, hogy Z a h n e r Péter, venhat éves mázolómeister megmérgezte magát. Mint a vizsgálat megállapította, az ősi férfi nagy szeretettel csüngött feleségére, néhány nap előtt meghalt. Felesége halálbuskomorrá tette a férfit és többször megozta, hogy követni fogja feleségét a lábba. Kedden egyedül maradt a lakásban ekkor megitta azt a gyógyszert, amely segítségével betegsége idejéből visszamaradt méregtartalmu gyógyszer hatása rövidre jelentkezett és mire leánya hazatért, a már haldokolva találta. A mentők beszállították a kórházba, ahol azután meghalt. Temetése ma, csütörtökön délután négy órakor megy végbe a negyedik kerületi temető halottasházából.

— **Ungváron katolikus papnevelde-tesül.** A csehszlovákiai Ungvár római katolikus apostoli adminisztrátora értekezést kapott a Vatikántól, hogy a megadta az engedélyt az Ungváron fel-tilandó papnevelde.

— **Eggy Ghyssa fiókkiskolát nyit városunkban.** Városunk közönsége még nem lejtette el azt a táncestélyt, amelyet Eggy Ghyssa és táncosportja áprilisban tartott és amely a nagytehetségű művészsasszonak remek teljesítményeit igazolta. Eggy Ghyssa volt az, aki Romániában először dette és népszerűsítette a modern testkulturát. Az összes külföldi iskolák módszereit leszárt egyesítését, valamint saját tehetségének kidolgozott szisztemáját adja. Eggy Ghyssa a most megnyitja táncszalonban tenként kétszer városunkban is tart kurzusokat, amelyeken úgy a gyermek, mint leány és asszonycsoportokkal külön foglalkozik majd. Eggy Ghyssa modern testnevelési tanfolyama október 15-én kezdődik. Részletes felvilágosítással a színház pénztárban Bradiceanu Aliz szolgál.

— **Kínai banditák felkoncoltak hu- rendőrtisztet.** A kínai Kientau város len egy sereg bandita támadást intézett. A támadás során husz rendőrtisztet számos rendőrségi közlegényt felkoncoltak.

10 holdas elsőrendű

szántóföld

közvetlenül az aradi országtúmentén (utányosan

eladó

a jadanii határban lévő Habich József 89 számú utkaparó mellett (Timisoara-tól 12 km.)

Érdeklődni: **Dr. Subțire Ioan ügyvédnél,** Timisoara, Banca Victoria. — Telefon 20-70

TAFUN RÉMES PUSZTÍTASA. Jaleti partvidéken rettenetes erejű tüdőhögött, amelytől felhőszakaszok kiserült. Tokióban ötven ezer ház került víz alá. A halottak száma eddig hatvanhárom, valószínűleg még ennél sokkal több lesz. **Halálra ítélt földcsuszamlás következtében személy életét veszítette. A hatvan halászbarkát a nyílt tengerre küldték. Ezeknek sorsa bizonytalan.**

Niamessny Mihály dr. bászági látogatója Niamessny Mihály dr. magyarországi főtanácsos és volt országgyűlési képviselő, tegnap Budapestről Timișoara-éra érkezett és innen tovább utazott. A látogatására sógorjének, özvegy Manaszynéknak meglátogatására. Niamessny Mihály az impériumváltozás előtt városunk ügyvéd és vármegyei ügyész működött, egyben sokáig képviselte a magyarországi hatvan megye kerületét is.

Fatalmas tűz egy grófi uradalomban. A városban tegnap délelőtt Esterházy-uradalománál téglagyárban tűz támadt. A tűz szinte pillanatok alatt az összes épületre terjedt. A tűz csak este felé lett eloltva. A háromemeletes, hatvan méter hosszú préselőház teljesen elpusztult. A tűz okát vizsgálják. A körülmények szerint a tűz a gépház, a kőművesek, az 1200 méter hosszú csarnok is. A kár egy millió pengőre becsülhető. A tűz okát eddig még nem sikerült megállapítani. Az a körülmény, hogy a lángok egyszerre csaptak az egymástól távol levő épületekre, valószínűleg azt a feltevést, hogy a tűz a kémények okozta. A vizsgálat megindult. **Magyar politikus halála.** Budapesten a hatvan évét betöltött korában meghalt a ch. János gróf, felsőházi tag, volt magyar nagykövet.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen a reggel éhgyomorral egy pohár keserű vizet, „Ferenc József” keserűvizet, az egészségét csakhamar megelégné, az egészségében összegyűlt salakot kiürítve a vérkeringést szabaddá teszi és a munkaképességet emeli. **Belelő kórházi kísérletek** folyamán bebizonyosodott, hogy a Ferenc József vizet gyomorszájban munkásoknál, neurastheniás betegeknek és betegeskedő asszonyoknak is kiváló jótékony hatást fejt ki.

Dagad a halászfői panama. A valcovi halászfői hivatalnál leleplezett visszaélések ügyében folyik a vizsgálat. Az eljárás vezető vezérfelügyelő újabb személyek segítségét állapította meg. Ezek között névtiszviselő és ellenőr is szerepel.

Figyelem! Figyelem! **Krachtusz Ottó** 1., Bulev. Regina Maria 7 (Dr. Cioban-palota, III. em.)

Hamisított takarékbetét könyv. Megtudtuk, hogy a CEC elnevezés alatt ismert fővárosi intézetnél nagyjából tíz visszaélést lelepleztek le. A hamisítást egy takarékbetét könyv bemutatása alkalmával fedezték fel. Amikor is kiderült, hogy Stejar Ion nevére több mint 45.000 lejt vezetett a hamisítás megállítására szakértői bizottságot rendeltek el, de a vizsgálatot megakadályozták még lefolytatni, mert az intézet vezetője fizette be a szakértői díjat. A szakértői vizsgálat azért mutatkozott szükségesnek, mert úgy tűnik, hogy a hamisítást a titkárság tisztviselője követte el.

A népuszolás már hadat üzen. Addis Abeba jelentés szerint az abesszoni császár palotájában tegnap reggel nagy izgalom uralkodott. A császár husz négy oroszlánja közül öt fiatal oroszlán született és az udvaron szétmarcangolt állatokat és egy lovat. Az öt oroszlánt a gyerekek ölték meg.

Szállodából kulturpalota lesz és Nicolau Avram birodalma október elsejével megszűnik

A város ideiglenes bizottsága tegnap délelőtt ülésein véglegesen döntött a Ferdinand-szálló épületének további sorsa felől. Elhatározták, hogy a Ferdinand-szállót megszüntetik és az épületet kulturpalotává alakítják át. Mint szálloda ugyanis már rég nem felel meg a modern élet követelményeinek és erre a célra való átalakítása igen sok költséggel járna. A várost az a megfontolás is vezette, hogy a múltban a szálloda bérlőjével sok anyagi differenciája volt, ezenkívül pedig jelenleg két teljesen modern magán-szálloda van épülőfélben és így feleslegessé válik, hogy a város maga is fentartsa a szállodát. A városi határozat alapján felszólítják Nicolau Avram bérlőt, hogy

a szállodát október elsején bocsássa a város rendelkezésére, mivel azon a napon a bérlői viszony megszűnik.

Ezzel egyidejűleg a város vezetősége felszólítja az összes kulturális intézményeket, jelentsék be, vajjon a létesítendő kulturpalotában helyiségre igényt tartanak-e. Ugyanis a városi muzeumon, könyvtáron és a zeneakadémián kívül a lehetőséghez képest elhelyezést kapnak a kulturpalotában a különböző kulturális intézmények is. A kulturpalota terveit hamarosan elkészítik és átalakítási munkálatok még a télen megindulnak. A jövő ősszel a kulturpalotát — amelynek hiányát ez a város már régóta érezte — átadják rendelkezésére.

Huszonnégy millió lei áll évente rendelkezésre a városnak és a megyének kórházi célokra

Megirtuk nemrég, hogy a kórházak, amióta azok kezelését az állam vette át, nagy anyagi nehézségekkel küzdenek. Ennek oka az, hogy a kórházak fenntartására szükséges összegek kiutalása csak jelentékeny késésekkel történik. Éppen azért, hogy a kórházakon és főleg a betegek segítségére, a város elhatározta, hogy élni fog a közegészségügyi törvényben biztosított joggal és a kórházak fenntartására kórházi intézőségeket létesít. A törvény értelmében a kórházi intézőség területén a kórházak fenntartására befolyó összeg, ami az állami adó haszszaláléka, többé nem az állami, hanem az intézőségi pénztárba folyik be, amely ebből köteles kórházait fenntartani. T.

soara városában ez az összeg évi nyolc millió leire rug. A város úgy tervezi, hogy a kórházi intézőségeket a vármegyével együttesen alkotja meg. A vármegye területén kórházi célokra évi tizenhat millió lei folyik be, ami a város ezer lejevel együttesen huszonnégy millió leit tesz ki. Ebből az összegből nemcsak a város és a vármegye területén működő kórházakat lehet fenntartani, hanem újabb közegészségügyi intézmények létesítése is lehetővé válik. A város ideiglenes bizottsága tegnapi ülésén elhatározta, hogy a vármegyével a kórházi intézőségeket együttesen megalkotása érdekében haladéktalanul megkezdje a tárgyalásokat.

FELFEGYVERKEZNEK A FRANCIA RADIKÁLIS SZERVEZETEK. Párisi jelentés szerint a francia hatóságok megállapították, hogy a jobboldali radikális szervezetek, első sorban a Tűzkereszt frontszövetség, nagymennyiségű fegyverekről rendelkezik. Az utóbbi időben feltűnt, hogy a külföldről francia feladók által odaküldött gépfegyverek és más hadi felszerelések visszaérkeznek azzal a megjegyzéssel, hogy a címzett az átvételt megtagadta. Ezeket a küldeményeket a radikális pártok bizalmi emberei a francia kikötőkben átvették, a párhelyiségekbe szállították és ott elrejtették. Ezzel a ravaszul ligon-dolt rendszerrel sikerült eddig a hatóságok éberségét kijátszani.

— Elítélt sikkasztó adótárnok. Az aradi törvényszék most ítélkezett Nonu Vespasian volt chisneucrisi adótárnok ügyében, akit 402.000 lei hivatali pénz elsikkasztása miatt vontak felelősségre. A tárgyaláson azonnal védekezett, hogy a sikkasztott pénz részét közcélokra fordította és nagy összeget kellett adni felettesének, egy pénzügyi felügyelőnek a megvásárlására, mert csak így érezte magát állásában biztosítottnak. A törvényszék három évi börtönnel sújtotta Nonu Vespasiant és elrendelte azonnali lefoglalását, ami meg is történt. A bíróság az enyhítő körülmények széleskörű alkalmazására azért találta méltónak az adótárnokot, mert egyrészt valóban közcélokra fordította a sikkasztott pénzt, másrészt pedig megkönnyítették számára a visszaélések elkövetését, mert nem alkalmaztak megfelelő ellenőrzést. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezést jelentett be.

— Gyémántkereskedő rejtélyes eltűnése. A párisi rendőrség egy állítólagos magyar gyémántkereskedő rejtélyes eltűnése ügyében nyomoz. Francia ékszerészek három millió frank értékű gyémántot birtokoltak az eltűntre, aki azonban napok óta nem jelentkezett. A francia ékszerészek éppen azért feljelentést tettek a rendőrségen annak a kiderítésére, hogy a gyémántkereskedő megszökött-e vagy pedig bünténynek esett áldozatul. A nyomozás érdekében a magyar gyémántkereskedő nevét egyelőre nem közlik.

MEGALKULT AZ ÚJ SPANYOL KORMÁNY. Madridi jelentés szerint az új spanyol kormány megalakult. Miniszterelnök és pénzügyminiszter Chapapriate, hadügyminiszter Roblet, külügyminiszter pedig Lerroux volt miniszterelnök lett. Az új miniszterelnök a lapok tudósítói előtt hangsúlyozta, hogy programjának főpontja az új választói törvény, továbbá az alkotmányreform megalkotása, az ország gazdasági és pénzügyi talpraállítása, valamint az októberi forradalom által még mindig izgalomban levő közvélemény végleges megnyugtása.

Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában

a tanítás ismét megkezdődött
Jelentkezni délelőtt 11— 1/2 1-ig, délután 5— 1/2 7-ig lehet
Piața Plevnei 3. szám alatt

The Berlitz - School of Languages
Timișoara
I., Bul. Reg. Ferdinand 3. II. em.
Limba Română
Langue française
Lingua italiana
Lengua española
Deutsche Sprache
English Language
Русский язык
Srbsky jazyk
Magyar nyelv
Safah Haivrit
Beiratkozás reggel 8-tól este 9 óráig.

— Nyelvvizsgát tesznek a közjegyzők is. A helybeli itélőtábla területén működő ki-sebbségi közjegyzőket és helyetteseket október elsejére nyelvvizsgára városunkba rendelte. A rendelkezés értelmében városunkból Gracy Károly dr. és Schmidt József dr. helyettesek, ezenkívül Buschmann Andor dr. lipovai, Fitz Pál dr. oravitai, Sziklay György dr. detai közjegyzők, Joanovici Emil dr. jimboliai és Bock Bernát dr. caransebesi közjegyző helyettesek jelennek meg a nyelvvizsgán.

— Nyári meleg után erős zivatar. Tegnap egész napon keresztül meleg uralkodott. Délelőtt tíz órakor 20, délután félnyolckor pedig 28 fok melegeg mutatót a hőmérő árnyékban. Este kilenc órakor villámlás és dörgés közben nagy szélvész támadt, később a zivatar távolodott és megeregt az eső. A zivatar nyugati országokból érkezett. Klagenfurti jelentés szerint Karintiában nagy zivatar volt, melyet jégeső követett. Husz centiméter magasságu jég borított be minden. A sok villámlás két helyen tüzet is okozott. A meteorológiai intézet jelentése szerint élnék délnyugati, nyugati és északnyugati szél várható növekedő felhőzettel, számos helyen esővel és zivatarral a hőmérséklet alig változik, keleten némileg csökken.

Foto-amateurok!
Figyelem!
Vásárolják az
AGFA Premium-filmét
Káldor fotoszaküzletben
Piața „C. Brătianu” 3

A rögtönzött vizsga
alaján négy mozdonyvezető megmarad állásában

A vasut kerületi fegyelmi bírósága tegnap ülést tartott, hogy a legutóbbi román nyelvvizsgán elbukott Dávid Károly, Rökk József és Kammer József timisoarai, valamint Vincze János aradi mozdonyvezetők ügyét tárgyalja. A fegyelmi bíróság elnöke Butureanu táblai tanácselnök volt, tagjai pedig Radulescu Octavian és Olteanu vasuti felügyelők. Fehér Kristóf dr. ügyvéd a mozdonyvezetők védője hangsúlyozta, hogy azok bírják annyira a román nyelvet, amennyire szolgálatuk ellátásában szükségük van és kérte a fegyelmi bíróságot, hogy erről vizsgáztatás után győződjék meg. A kerületi fegyelmi bíróság eleget tett a kérelemnek és a négy mozdonyvezetőt rögtönzött vizsgának vetette alá. A vizsga végén a bíróság megállapította, hogy mind a négy mozdonyvezető kellőleg bírja a román nyelvet és azért valamennyit felmentette a fegyelmi vétség alól. A kerületi fegyelmi bíróság döntése alapján a négy mozdonyvezető, akit az elsőfokú fegyelmi bíróság elbocsátásra ítelt, továbbra is állásában marad.

— Tizenhét millió lei kölcsönt vesz fel a város. A belügyminiszter nemrég — mint azt megirtuk — hozzájárult, hogy a város a felépítendő görög keleti román székesegyház céljaira tiz, a vágóhid kiépítésére és modernizálására pedig hét millió leinyi kölcsönt vehessen fel a postatakarékpénztártól. A város ideiglenes bizottsága most megbizta Coman Augustin főpolgármestert, hogy a fővárosban a postatakarékpénztár vezetőségével a kölcsön részleteire és feltételeire vonatkozólag tárgyalásokat folytatson. Coman főpolgármester még a hét végén utazik a fővárosba.

— A vármegye hozzájárulása az új román püspökséghez. A vármegye ideiglenes bizottsága tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy a Timisoara felállítandó görög keleti román püspökség fenntartási költségeihez évente egy millió leiel járul hozzá.

— A fekete tőzsdén spekuláló kereskedő. A fővárosi vizsgálóbíró vád alá helyezte Berceovici B. kereskedőt, aki a Nemzeti Bank kiküldött felügyelőjének jelentése szerint külön számlát vezetett belföldi leikre. Berceovici továbbá 1932 novemberétől 1933 márciusáig különböző összegű fizetéseket eszközölt Chiris Antoine grassei cég javára, amelytől 510 svájci frankra kiállított csekket is kapott és azt a fekete tőzsdén értékesítette.

— Megsemmisítettek két magyarországi mandátumot. Budapesti jelentés szerint a közigazgatási bíróság most döntött a debreceni és nyirbátori képviselőválasztások ellen beadott petíciók ügyében. Debrecenben Lázár Andor igazságügyminisztert, Nyirbátoron pedig vítez Turánzky Pált választották meg képviselőnek. A közigazgatási bíróság mindkét választást megsemmisítette és a két kerületben új választást rendelt el.

— Lovrin község neve nem változik meg. Lovrin bányási község tanácsa elé nemrég azt a javaslatot terjesztették, hogy a község nevét változtassák meg román hangzású névre. A községi tanács a javaslatot elutasította, ami ellen a lovrini román tanító a helyi revíziós bizottsághoz felebbezett. A revíziós bizottság a felebbezést tegnap tárgyalta, azt elutasította és helybenhagyta a községi tanács határozatát. Így tehát Lovrin neve továbbra is Lovrin marad.

Hölgyek

szíves rendelkezésére állók négy hónapi távollét után újból megnyitott nőidivat szalonomban **Tóth Károly, nőiszabó** III., Str. Timoteiu 1, református-ház, I. emelet.

— Fekete papok pártja. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan remek cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

* A Magyar Leányegylet október elsején kezdi francia nyelvtanfolyamát a délelőtti órákban. Jelentkezni lehet kedden és pénteken délelőtt 11—12-ig vagy kedden este 7—8 óráig a Magyar Házban levő egyleti helyiségben.

— A devizacsallót nem engedik szabadon. Megirtuk, hogy a fővárosi törvényszék vádatanácsa elutasította Vasilescu-nak azt a kérelmét, hogy megfelelő biztosíték ellenében helyezze szabadlábra. A törvényszék végzése ellen Vasilescu felebbezést jelentett be és ügve a fővárosi ítélőtábla vádatanácsa elé került, amely kimondotta, hogy Vasilescu továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Színház

Szücs László ma énekel a városi színházban

Mint azt már előre jeleztük, Szücs László, a Theater an der Wien és több nyugati város hedvenc tenoristája, ma este tartja széles skálájú, a közönség minden rétegét kielégítő, népszerű hangversenyét. A gazdag műsor egy-egy kimagasló áriája nem kisebb lesz, mint a 7-8 idónó híres Eliazar áriája, Rigoletto, Bajazzo, Parasztsüület briliáns értékű híres tenoráriái, ugyisint az elmúlt szezon leghíresebb Lehár Ferenc és Kálmán Imre operettek világhírű slágerei. A konvencionális Schubert-dalokon kívül Szücs László a könnyű muzsát is szolgálva Kiepurá, Schmidt József és Tauber Richard világhírű filmjeinek slágereit is bemutatja. Eme műsor részletből kitűnik, hogy Szücs László, aki annak idején nemcsak városunk elitjének, de a külváros polgárainak is dédelgetett kedvence volt, a közönség

eme rétegeit műsorával igaz szórakoztatásban óhajtja részesíteni. Kételem nem fér hozzá, hogy a mai estély iránt rég nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg és ennek tudható be, hogy hangversenyre olyan tömeges jegyelőjegyzés az utóbbi időben nem volt, mint most Szücs László estélyénél. Nincs olyan szegény ember, ki Szücs Lászlót ma este nem hallgathatná meg, mert már tizenöt leierért is részesülhet ebben a művészi szórakozásban. De a páholyközönségnek sem jelen anyagi megterhelést, mert a páholyok helyárai is szokatlanul olcsón nyertek megállapítást. A művészi és mégis népszerű műsor és a szokatlanul élénk érdeklődés biztosítékai annak, hogy a közönség a felejthetetlen élmény emlékével fog Szücs László mai estélyéről távozni.

Sport

Csúnyán elintézte a néger boxoló Max Baert aki végleg lemondhat a világbajnokságról

Amerikai sportkörökben óriási érdeklődés nyilvánult meg azon mérkőzés iránt, amelyen Max Baer, Schmeling legyőzője, megkísérelte elveszteni világbajnokságának visszaszerzését. Max Baer ellenfele Joe Louis néger ökölvívó volt. A mérkőzésen az első és második menet a néger fölnyét mutatta. Gyors ütéseivel rövidesen harcfejtelené tette Max Baert, aki a második menetben már erősen vérzett, a harmadik menetben pedig földre is került. A ne-

gyedik menettel azután véget is ért a mérkőzés, mert a néger porlyütései következtében Max Baer nem tudta folytatni a küzdelmet. A sportlapok egyöntetű megállapítása szerint még sehoh sem viltak ilyen vad, gyilkos ütemű mérkőzést. A néger boxoló győzelmével kapcsolatban az amerikai lapok megemlítik azt is, hogy Joe Louis a mérkőzés előtt három órával házasságot kötött Trotter Marva néger gépíróval.

Injekciókkal dopingolva egy lelkiismeretlen teéner a játékosokat fokozottabb teljesítményekre

Szokatlan ügy foglalkoztatja a magyar sportköröket. A magyar futball-sport legfelső kulisszái mögött mind határozottabban bontakozik ki az a vád, hogy a magyar bajnokságban résztvevő egyik csapat trénera a játékosok teljesítményének fokozására a legsportszerűlenebb eszközhöz folyamodik és a mérkőzések előtt koffeinnel serkenti őket különleges teljesítményre. A dopingolásra a beavatottak szerint azért van szükség, hogy a tréner egyébként ingatag helyzetű csapat kitűnő szereplésével megszilárdítsa. A vád súlyosságára való tekintettel szigorúan bizalmas nyomozást indítottak, mindeddig azonban csak egyetlen terhelő bizonyítékot sikerült produkálni. A kezelésbe vett játékosok közül az egyik bevallotta, hogy több esetben engedett a kérésnek és koffein injekcióval készült a nehezebb mérkőzések sikeres megoldására. Ezt a bizonyítékot azonban nem fogadták el teljes értékűnek és tovább folytatják a nyomozást. A

magyar sportban még nem merült fel hasonló vád és ezérthető az izgalom sportvezetők között. A váddal kapcsolatban Langfelder Ferenc, az Újpest igazgatója kijelentette, hogy a vád, bár hihetetlenül hangzik, nem elképzelhetetlen. Az injekció ideig-óráig hatásos lehet, de romboló munkája végeredményben a legsúlyosabb következményekkel jár. A mesterséges beavatkozás fiziológiai és pszichikai szempontból is fokozott teljesítményre képesíti a játékosokat, tehát a lelkiismeretlen és önző tréner szempontjából csábos lehet a dopingszer használata. Ez a szisztéma azonban állati nivóra süllyeszti le az embersportot, mert nem lehet a játékosokat lovakként kezelni. A legérdekesebb, hogy a szabályok nem büntetik a dopingszerek használatát. Az eset után azonban valószínűleg eltiltják, de ezenkívül emberi szempontok miatt szigorúan eljárnak az önző tréner ellen.

Tizenkét nemzet a lóvész világbajnoki versenyeken

Rómában megindultak a lóvész világbajnoki versenyek, amelyeken tizenkét nemzet versenyzői indulnak. A legnagyobb csapattal az angolok, finnek, svédok, svájciak, esztek, németek, görögök, magyarok, spanyolok és franciák jelentek meg. A mesterlövők a versenyek előtt bemelegítő tréninget tartottak, amelyen a legjobb eredményt a lengyel Wasawicz érte el 424 ponttal, míg a magyar Zsótér 423 pontot ért el. Vadnai László magyar mesterlövő,

aki saját költségén utazott a római lóvbajnoki versenyre, az olimpiai kitűnő verseny tréningjén nyolcanál gával holtversenyben az első helyezést. Ennek a versenyszámnak a küzdelmei ma kezdődnek meg.

A kitűnő csatárból tréner lett

Rónai Ferenc, az oradeai zöldcsapat több mint egy évtizeden át kitűnő csatára, kilépett együttesével Craiovára a költözik, ahol mint fog szerepelni. Rónai távozásával a veszteség éri az oradeai futballsportot.

— A svéd király balesete. Stockholm jelentés szerint Gusztáv svéd király a vadászon könnyebb természetű eset érte. A király lova egy ingovány területen felbukott és ennek következtében a király a kezén megsérült.

— A cionista istentisztelet Ros Halkalmával a zsidó liceumban pénteken este 7/7 órakor kezdődik. Díjazott résztvehet mindenki, ki legalább hat hónapja tagja a zsidó nemzeti szövetségnek és hat havi nyugtát előre kifizet) és fizető.

— Az orosz szovjet élénk propaganda. A párisi Matin érdekes cikket arról, hogy Szovjetország a szomszédos államoknak milyen nagy sevista propagandát folytat. Ez a propaganda különösen Finnországban nagy. A finn újságok vezércikkében a bolsevista propagandáról és a súlyozzák, hogy a nagyhatalmak csúlik ennek jelentőségét.

— Vállalati igazgató hirtelen halála. Budapesten tegnap délután a külkedelmi bizottság ülésén hirtelen relett Fleischer Adolf, hatvanöt éves tendős részvénytársasági igazgató. A mentőket hívták, meghalt. Halálát szívbenululás okozta.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Csütörtök, szeptember 26.

Apolló-mozi: Egy keringő teáted.
Capitol-mozi: Válás után: Délután hat órakor: Jönnek a matrózok.
Select-mozi: Csillag ragyog az égen.

Közgazdaság

A gazdasági helyzet javulásának feltétele aranyalapon nyugvó általános pénzügyi stabilizáció

Múlt év novemberében a kisállamok jegybankjainak kormánykezesében értekezletet tartottak, ennek eredményei kielégítőek voltak. A tanácskozáson számos olyan határozatok, amelyek a három jegybanki kapcsolatot megerősítették. A legfontosabb határozat szerint a három jegybank kormányzói leszögezték, hogy a gazdasági helyzet megjavításának feltétele az aranyalapon nyugvó általános pénzügyi stabilizáció. Ennek megvalósításának az volt a következménye,

hogy Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia kitarítottak a pénzügyi stabilizáció mellett. A jegybank kormányzóinak megbeszélése jó hatást gyakorolt a három állam gazdasági életére és ezért a jugoszláv Nemzeti Bank kormányzója elhatározta, hogy Belgrádba újból összehívja a jegybankok kormányzóit. Ezt a második ülést valószínűleg december hónapban hívják össze. A tanácskozás napirendjét a kisállam gazdasági bizottságának ülésén fogják meghatározni.

Az elmaradt szabadság után járó követelés nem évül el és az három év után is érvényesíthető

A munkások fizetett szabadságára vonatkozó elvi jelentőségű döntést hozta a helybeli ítéletbíróság. A ki nem adott szabadság kérdésében ugyanis a helybeli bíróságnál két felfogás alakult ki. Egyik szerint a szabadság összefüggésben áll a fizetéssel, illetve a munkaviszonnyal, tehát, amennyiben a szabadság megtagadása érdekében beadott kereset megtagadását követő három év után nyújtják be, az elévült és nem érvényesíthető meg, míg a másik felfogás az, hogy a fizetett szabadságra való igénytől függetlenül a fizetéstől, tehát a kártérítések után is megítélhető. Hasonló volt a Katona József munkáinak,

aki a Katona nyomdában volt alkalmazva. Katona József kilépése után pert indított a nyomda tulajdonosa ellen és az elmaradt szabadságáért járó összeget követelte. Követelését a munkabíró megítélte, de a döntés ellen a nyomdatulajdonos felebezést jelentett be. Így került az ügy a törvényszék elé, amely a felebezést elutasította, majd végső fokon az ítéletbíróság foglalkozott az ügygel és elvi jelentőségű döntésében kimondta, hogy az elmaradt szabadságért járó követelés nem évül el és ezért végső fokon is megítélhető Katona József jogos követelését.

JAMES CLYNING:

Magyarországnak

hóhérvári vírága

Magyarországnak a mai forrongó Abessziniából —

Copyright by Déli Hírlap

Magyarországnak csak hozzájuk lépett egy ember és legnagyobb csodálkozásra magyarul szólt hozzájuk:

Bocsássanak meg az urak, ha zavartalakítottam önöket. A beszédjükből hallom, hogy honfitársak vagyunk. Nagy László nevű vagytok.

A Gerezdes-fiuk nagyon megörvendtek a honfitársnak. Halvány, beesett arcú harmincöt év körüli férfi volt. A beszédéből hamarosan megállapították, hogy igen jó modoru, művelt és világos emberrel van dolguk. Akkor hát szívesen ajánlom fel a beszélgetést az asztalukhoz és kellemes beszélgetésnek kezdődött.

— Megemlékezték azt is, hogy elutazás előtt állnak, de előbb még körülnéznek otthon éjjeli életében.

— Akkor hát szívesen ajánlom fel a beszélgetést az asztalukhoz és kellemes beszélgetésnek kezdődött. — szöveg Nagy László szavaira. — én már hét éve lakom itt és szívesen kiismerem magamat.

— Az ajánlatot örömmel elfogadták. — szöveg Nagy László szavaira. — én már hét éve lakom itt és szívesen kiismerem magamat.

— Az ajánlatot örömmel elfogadták. — szöveg Nagy László szavaira. — én már hét éve lakom itt és szívesen kiismerem magamat.

— Az ajánlatot örömmel elfogadták. — szöveg Nagy László szavaira. — én már hét éve lakom itt és szívesen kiismerem magamat.

— Az ajánlatot örömmel elfogadták. — szöveg Nagy László szavaira. — én már hét éve lakom itt és szívesen kiismerem magamat.

is titkolták emiatt az orvos előtt meglepetésüket.

— Hát kérem, ez érthető, — magyarázta meg a dolgot Nagy doktor, — a szegények ingyenes klinikáján dolgozom és ezek az emberek gyakran keresnek fel nemcsak betegségükkel, hanem még inkább a verekedések során szerzett sebesüléseikkel. Munkámat így hálálják meg, hogy háborítlanul járhatnak azokban a lebujszókban, amelyeknek ők a törzsvendégei.

Az éjszakai vándorlás során meglehetősen sokat ittak is. Inkább csak a két Gerezdes testvér ivott. Nagy László inkább úgy tett, mintha inna.

Az egyik kiskorezmában nehéz vörösbort ittak. Alig nyeltek le néhány kortyot, úgy érezték, mintha a szemhéjuk olomból volna. Anyira megnehezedett. Aztán egyszerre kihagyták az emlékezőtehetségük. Elaludtak.

Amikor órák múltán felébredtek, az egyik Themze-híd alatt találták magukat. Az ébredésük nem magától következett be, hanem egy kemény tekintetű angol rendőr, a fehér gummitövis políceman rázta fel őket.

— Hello, gentlemen, hello, tessék felkelni! Ez nem hotel!

Révedezve néztek körül. Azt hitték ébredni. De a következő pillanatban érezték a testi fájdalmat, amelyet a kemény kockaköveken órákon keresztül való fekvés okozott.

Kábultan, elgyengülve, szédelegve tápászkodtak talpra.

— Hogy kerültek maguk ide? — kérdezte a rendőr.

Az ám. Hogyan kerültek a híd alá?

— Hogy kerültek a híd alá? — kérdezte a rendőr. — Hogy kerültek a híd alá? — kérdezte a rendőr.

ELUTASITOTTA A VÁROS VETERÁNY VIKTOR FELEBBEZÉSÉT. Megirtuk, hogy Popovici Valer, a városi iparhatóság vezetője elmozdította állásától Veterány Viktor dr. ipartestületi ügyészt. Veterány ez ellen a város vezetőségéhez felebbezést intézett. A város ideiglenes bizottsága tegnap foglalkozott Veterány felebbezésével és azt szótöbbséggel elutasította. Veterány Viktor dr. ebbe nem nyugszik bele, hanem jogorvoslatért a közigazgatási bírósághoz, ezenkívül a munkaügyi miniszterhez is fordul.

Antonescu pénzügyminiszter hazakerül. Fővárosi jelentés szerint Antonescu Victor pénzügyminiszter, aki Párisban tartózkodott, ahol Laval francia miniszterelnökkel és Bonnet francia pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat, vasárnap visszatért az országba.

Románia szeptemberi exportja. A külkereskedelmet irányító hivatal most állította össze a szeptember hónap első tizenhét napján eszközölt exportra vonatkozó kimutatást. Ebből kitűnik, hogy a legtöbb román áru Olaszországba került. Ezen idő alatt ugyanis 148 millió 27.987 lei értékű áru mennyiséget szállítottak Olaszországba, amely a fenyegető olasz-abesszin háborúra való tekintettel főleg mezőgazdasági terményeket és állatokat vásárolt Romániában. Románia a tizenhét nap alatt összesen 788 millió 246.299 lei értékben szállított ki árucikkeket külföldre.

Eredményre vezettek a jugoszláv-magyar tárgyalások. Belgrádban véget érték a jugoszláv-magyar gazdasági vegyes bizottság tárgyalásai, amelyek öt napig tartottak. A tárgyalás mindkét részről a legszívesebben hangon folyt és eredménnyel végződött. Kölesönösen fel-emelték a két ország árubeviteli kontingensét. Magyarországot több gépet, edényt és textilneműt szállított Jugoszláviába, Ju-

— Hol van Nagy doktor? — kérdezte egymástól a tekintetük.

Az orvos azonban nem volt sehol. Aztán önkéntelenül a zsebeikhez kaptek. Bizony azok üresek voltak. A pénzüket és az órájuk hiányzott. Irataikat azonban maguknál találták.

Valahogyan igyekeztek dolgukat megmagyarázni a rendőrnek, aki a legközelebbi őrszobára kísérte őket.

Ott aztán a rendőrtiszt igyekezett kihámozni a való tényállást.

Mindenekelőtt a központi bejelentő hivatalból nyert telefoni felvilágosítás alapján megállapította, hogy Londonban nincsen egy Nagy László nevű magyar orvos. Ellenben a kapott személyleírás alapján úgy vélte, hogy az egy SchwarzMóric nevű magyarországi származású morfinistával azonos, aki az angol főváros legalsóbb söpredékével tart állandó összeköttetést. Mint építészeti rajzoló került Londonba. De megismerkedett morfinistákkal és hamarosan maga is szedni kezdte ezt a kábító mérget. Fokról-fokra lezüllött és végül abból élt, hogy zsebtolvajoknak és utonállóknak szállította az áldozatokat. Azért aztán ellátták némi pénzzel és morfiummal. Ezért pedig bármire volt kapható.

— Végetűk — mondta a rendőrtisztviselő. — önöket ennek a SchwarzMóricnak az utjába sodorta. Valószínű az a vörösbőr, amelyet az éjszaka ittak, gyorsan ható álomport tartalmazott. Önöket azután kifosztották és taxin, amelynek szufforje a tolvajok cinkostársa volt, a híd alá szállították és otthagyták. Bizonyosnak látszik, hogy az a kurta csapszék, amelyben önöket elaltatták és kirabolták, auton legalább egy órára,

goszláviából pedig az eddiginél több fát, kukoricát és halat visznek be Magyarországra.

Sertésvész a Bánságban. A Bánságban az utóbbi időben sertésvész pusztított, amely hivatalos megállapítás szerint különösen Darova, Petrosa, Lugo, Bálint, Baile Herculane, Mehadia, Caransebes, Jahar, Costeiu, Salha és Tipari környékén okozott nagy kárt a sertésállományban. A kár egyedül Severin megyében mintegy négy millió lei volt. El kellene rendelni a sertések hivatalos védőoltását és erre a célra olcsó székumanyagot a gazdálkodók rendelkezésére bocsátani.

Érdeklődés a jugoszláv szilva iránt. Jugoszláviában megindult a szilva exportja. Különösen osztrák és török kereskedők érdeklődnek a jugoszláv szilva iránt. Jugoszlávia szilvatermése bőséges és jó minőségű, úgy, hogy az export jelentős lesz.

Emelkednek az árak a gabonapiacra. A bányási gabonapiacra az exportlehetőségek növekedésével kapcsolatban ár-emelkedés következett be. Az irányzat különösen búzában, árpában és tengeriben barátságos. A piaci árak a következők: bányási buza 360, torontáli buza 365, új tengeri októberi-novemberi szállításra 230, decemberi-januári szállításra 240, őtengeri 315, zab 290, kórpa zsák nélkül 250, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 310, kismalmi liszt a 30/70-es besztáshól zsákkal együtt 650, nagymalmi liszt 680, tökmag 560—570 lei száz kilónként. A lucerna 25, a lóheremag pedig 30 lei kilónként.

Jugoszláv buza megy Csehszlovákiába. A Vreme című belgrádi lap értesülése szerint Jugoszlávia és Csehszlovákia között tárgyalások folynak Prágában tízezer vagon jugoszláv buza vásárlása ügyében. A lap szerint a tárgyalások kedvező mederben folynak és remélhető, hogy a jugoszláv buza exportálása rövidesen megindul.

esetleg másfél órára fekszik attól a hídól, amely alatt önöket reggel a rendőr megtalálta.

A rendőrségtől azzal bocsátották el őket, hogy majd megindítják a nyomozást.

Amikor ismét az utcán állottak, tanácstalank voltak. Egyetlen penny sem volt a zsebukban.

Akkor eszükbe jutott, hogy elmennek a szállodájukba és elhozzák kofferjeiket. Szerencse, hogy a szállodai számlát már előző este kiegyenlítették, mert nem akartak ezzel az elutazás reggelén bajlódni.

Börönddel a kezükben bolyongtak London utcáin, amíg végre az egyik külvárosi utca egyik háza előtt megállapodtak.

— Itt lakáscédulák vannak a kapun, — szöveg András, — talán tudunk itt valami olcsó szobát kapni.

A szobák tényleg nem voltak drágák a londoni viszonyokhoz mérten, azonban nekik ennyi pénzük sem volt. Már távozni akartak, amikor a házfelügyelő így szólt:

— Ha az uraknak csak hálólhely kell, azt is adhatok.

És levezette őket a pincébe, amelynek egyik keskeny része deszkafalal volt elválasztva. Két prices állott ottan.

— Itt olcsón alhatnak, — mondta a házfelügyelő.

Az odut, mert a helyiség valóban csak annak volt tekinthető, kibérelték.

A következő időben abból idegeltek, hogy sorra eladták ruháikat és minden nélkülözhető fehérneműjüket, különböző tárgyaikat, végül az üressé vált kofferüket is.

(Folytatás következik.)

Rádió

Csütörtök, szeptember 26. Bucuresti. 1: Hírek, lemezek. 1.40: Hírek. 1.52: Lemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Lemezek. 6: Kis rádiózenekar. 7: Hírek. 7.15: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 8: Felolvasás. 8.20: Lemezek. 9: Felolvasás. 9.15: Braescu Aurora énekel, Makowski-Boiko zongorázik. 10.30: Hírek. 10.45: Vendéglői-zene. 11.45: Hírek külföldre németül és franciául. Budapest. 7.45: Torna. 11: Szentmise az egyetemi templomból, a Pázmány Péter Tudományegyetem 300 éves jubileuma alkalmából. 1: Előadás. 1.40: Hírek. 2: Szimfonikus zenekar. 3.40: Hírek. 5.10: Elbeszélés. 6: Gazdasági előadás. 6.35: Fuvola. 7: Tárgysorsjáték. 8: Hanglemezek. 8.25: Az operaház diszeldadása. 9.45: Külügyi nyegedóra. 10.10: Hírek. 11.45: Beszélgetés. 11.30: Jazz, majd hírek. Budapest II. 6: Párbeszéd. 7: Cigánymuzsika. 8: Előadás. 9.10: Hanglemezek. 10.30: Hírek. Bécs. Este 11.10: Bécsi zene. 12.30: Táncczene. Belgrád. 6: Táncclemezek. 11.20: Vendéglői zene. Berlin. Este 8: Zongoraművész játéka. 9.10: Tarka zenés-est. Milánó. Este 9.40: Zenekari hangverseny. Prága. Este 8.25: Citeranegyves. Strassburg. 9.30: Énekesnő dal-estje. 10: A rádió szólistáinak hangversenye. Stuttgart. Este 11.40: Württembergi országos zenekar hangversenye. Varsó. 5.15: Mandolinzenekar. 7: Zongora és csellósólók. 11.25: Könnyű és tánczene.

Péntek, szeptember 27. Bucuresti. 1: Hírek, majd lemezek. 1.40: Tőzsde, sport. 1.52: Lemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Lemezek. 6: Rádiózenekar. Flow: Márta, nyitány. Smetana: Dalibor, ábránd. Schubert-Berthé: Három a kislány, egyveleg. 7: Felolvasás. 7.15: A zene folytatása. Urbach: Csajkovszkij, egyveleg. Strauss János: Bécsi bonbonok. Cui: Ünnepi induló. 8: Hírek. 8.30: Bellini: A puritánok, opera Bécsből. Szünetben hírek. 11: Vendéglői zene. 11.45: Vendéglői zene. 11.45: Hírek külföldre németül és franciául. 12: Lemezek. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd időszzerű apróságok. 12: A Pázmány Péter tudományegyetem ünnepeinek közvetítése. 1.25: Postászenekar. 1.45: Hírek. 3.40: Hírek. 5.10: Előadás. 5.45: Hírek. 6: Cigánymuzsika. 6.35: Sportközlemények. 6.50: Hanglemezek. 7.15: A

rádió tárgysorsjátéka. 8.20: Ének kísérettel. 9: Külön nóta, szimfonia. 10.45: Hírek. 11.10: Angolnyelvi előadás. 12: Cigánymuzsika, utána hármas. Budapest II. 6.40: Cigánymuzsika. 7.2: Rajka zenekar. 8.35: Előadás. 9: Szimfonikus zenekar. Bécs. Este 11.20: Kétzongorás hangverseny. Berlin. Este 8: Zongorázart: A-dur zongora és zenekari hangverseny. Milánó. Este 11: Csellóművész és zongoristák játéka. Róma. Este 11: Táncczene. Stuttgart. Este 10.30: Kamarazene. fél után 1: Manen: Néző és Acte négyfelosztásos opera. Stockholm. Este 9.4: Hangverseny. Helsinkiből. Varsó. 6: Csellóművész játéka. 11.15: Könnyű és tánczene.

Apróhirdetések

Oktatás

Halló tisztviselők!
Október 3-án kezdem francia nyelvtanfolyamot kisebb csoportban. Havi 8 óra 100 lei. Jelenkezni hétfőn és csütörtökön este fél 8-tól fél 9-ig. Várnay, III., Piata Asanesti 5. I. em. 8. (3379)

Alkalmazás

Tanulófiu
azonnalra felvétetik. Rédei rádió. Bulev. Carol 14. (3422)

Cukrászdába

3 nyelvet beszélő, jó házból való kiszolgáló kisasszony azonnal felvétetik. Akik már cukrászdában voltak, előnyben részesülnek. Fizetés havi 800-1200 leiig és koszt. Cim a kiadóban. (3478)

Mindenes

főzni tudó, fiatal, jó bizonyítvánnyal, melőbbi belépésre kerestetik. Bodó, III., Str. Varlam Metropolitanul 4. (3479)

Állást keres

Portás
raktárnoki, vagy ehhez hasonló állást keres. Cim a kiadóban. (3365)

Ápolónőnek

ajánkozik középkorú özvegy nő, ki hosszú bizonyítványokkal rendelkezik. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (3404)

Irodakísasszony,

ki perfekt magyar, német, gépirás-levelezés és könyvelésben jártas, azonnalra állást keres. (3412)

Adás-vétel

Olcsó vétel!

Márkás olajfestmények, bronzvázák, márványoszlop, szőnyegek, Biedermayer-fotel, antik szekrény stb., minden elfogadható árban eladó. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3301)

Szép rézagy

olcsón eladó. Cim a kiadóban. (3424)

Eladók

ebédlő, kerek asztal, 4 kárpitozott székkal, kis üveg kredenc, vitrin, fali szekrény vitrin, kristohányzó asztal, női íróasztal fotellel 1600 lei, 2 magas virágállvány, 2x3 m. gyapjuszőnyeg egész új 650 lei, 10 m. szőnyegvédő, lenből 1 m. 50 lei, tiszta rézgar-nizs 180 lei, plusz abrosz 600 leiért. Érdeklődni 8-4-ig Str. Wilhelm Mühle 34, földszint az udvarban. (3423)

Gyógytérmet veszek!

Kérek ajánlatot közelebbi körülrással „1,000.000” jelűre a kiadóba. (3397)

Vakás

Modern, renovált
négyszobás lakás, elutazás miatt november elsejétől előnyös feltételek mellett bérbeadó. Cim: II., Str. Stefan cel Mare 4 szám. Megtekinthető egész nap. (3426)

Butorozott szoba

külön bejárattal, fürdőszoba használattal, lehetőleg urihölgynek kiadó. Cim a kiadóban. (3401)

Üzlethelyiség

Str. Mercy 4 sz. alatt október 1-re kiadó. Bővebbet Dr. Gyulay irodájában, telefon 23-34. (3416)

5 szobás ház

eladó. Ugyanott lakás kiadó. Pap Vince, Ronat, Str. Laetiu 6. (3425)

Kiadó

egy szobás, modern lakás, pontosan fizető gyermektelen házaspárnak, nov. 1-re. IV. ker. D. Sturdza-utca 58. (volt Csillag-utca.) (3393)

Uj villában

száraz, napsütéses szoba-konyhai szuterén lakás kiadó gyermektelen házaspárnak. III., Str. Gen. Mosoiu 5, Püspök-hid közelében. (3477)

Modern 3 szobás

tiszta lakás, mellékhelyiségekkel november 1-től kiadó. Közelebbit III., Str. Romulus 28. (3410)

Kiadó

modern 2 szobás udvari lakás, parket és fürdőszobával. Weisz, IV., Splaiul Tudor Vladimirescu 31. Telefon 19-98. (3396)

2 szobás

lakás, közel a villamoshoz, új épületben 1200 leiért október 1-től kiadó. I., Bulev. Hasdeu 18. TMTE-pályánál. (3411)

Csendes családi házbán

3 szobás lakás fürdőszobával, vízvezeték november 1-re havi 1400 leiért kiadó tekinthető a délutáni órákban, IV. ker. Vladimirescu 40.

Modern lakások

3 és 4 szobások, valamint 1 szobás lakás, Bulev. Diaconovici Loga 24 alatt november 1-re kiadó. Közelebbit bong és Schneider-cégnél, Timisoara Bratianu.

Különféle

HARISNYASZEM-FELSZEDÉS

stoppolást, olcsón vállalom. Uriházakban is megyek. II. ker., Str. B. Delavran kapu alatt jobbra.

Iskolás leányka

uri családnál ellátást nyerhet. III. ker. morandului-utca 4. Magyar, német, társalgás. Cim a kiadóban.

Különféle fehérnemű varrást

vállal elsörendű fehérnemű varró. III., Str. Romulus 72.

Közremüködő vagy finanszírozó társat keres

évtizedes multu, jönevű üzem. Szűke tőke 3-500.000 lei. Ajánlatok „ip. kereskedelem” jelige alatt a kiadóhívó küldendők.

Fogorvos (nő)

társat keres fogtechnikus. Ajánlatok „Biztos egzisztencia” jeligére a kiadó talba kérek.

Társasutazás Jugoszláviába kollektiv utlevéllel Központi Bank Menetjegyirodájának rendezésében

Indulás 1935 szept. hó 30-án reggel 7.55-kor Visszaérkezés október hó 4-én

Szükséges okmányok: Állampolgársági bizonyítvány másolata és egy a kerületi rendörség vagy községi jegyzök által láttamozott fénykép.

Részvételi díjak, melyben utlevél, vizum és vasutijegy díja oda és vissza befoglaltatnak:

Veliki Kikindára	Lei 495-=-
Petrográdra (Nagybecskerek)	„ 645-=-
Senta	„ 580-=-
Subotica	„ 610-=-
Sombor	„ 720-=-
Osijek	„ 980-=-
Novi-Sad	„ 895-=-
Beograd	„ 1060-=-

Jelentkezési határidő visszavonhatatlanul 1935 szeptember 26 d. u. 5 óra.

Miután az utaslétszám korlátozva van, csak a jelentkezés sorrendjében tudunk helyeket biztosítani.

Jelentkezni lehet lapunk kiadóhivatalában, valamint a Központi Bank Európa Menetjegyirodájában, Telefon 15-15.

Fordító-irodán

I., Piata Bratianu 3. sz. alatt, (a Hirlap mellett) van, ahol, mint edd olcsón vállalom kérvények, keresk mi levelek, szerződések, bizonyítvá stb. kifogástalan fordítását, illetve írását román, magyar, német, fra angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyel

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírásánár B resti és Timisoara város volt első fo tója.